

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ctitor Natalia în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Nataliei Ctitor împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru” intervenient accesoriu Agenției Proprietății Publice cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015,

C O N S T A T Ă :

La 29 octombrie 2013, Natalia Ctitor a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Cadastru”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că conform procesului-verbal din 26 februarie 2002 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor Agrofirmei „Doroțcaia” și actului de primire - transferare, Gospodăria țărănească „PANM” a primit un șir de bunuri mobile și imobile, ce constituiau cota valorică a persoanelor fizice.

Menționează că pe parcursul activității sale, Gospodăria țărănească „PANM” a valorificat creanțele cotașilor (prin transmiterea de bunuri mobile și imobile), în dependență de cererile acestora și valoarea lor, stabilite prin certificatele de proprietate privată și anexele.

Susține că printre bunurile imobile, primite în gestiune de către Gospodăria țărănească „PANM” figurează clădirea administrativă (contora) cu nr. de inventar 1100, în mărime de 40%, cu valoarea de 12000 lei.

Afirmă că la 13 septembrie 2011, prin contracte de vânzare-cumpărare, ea a cumpărat de la cotașii Gospodăriei țărănești „PANM” cota valorică, atestată prin certificate de proprietate privată, iar în baza acestor contracte de vânzare-cumpărare, a devenit proprietar al cotei valorice din patrimoniul fostei Agrofirme „Doroțcaia”.

Invocă că ea adresându-se, în calitate de deținător al cotei valorice, la Gospodăria țărănească „PANM”, gestionarul patrimoniului privatizat al Agrofirmei „Doroțcaia”, cu cerere de valorificare a cotei valorice, ultima, prin acte de primire-predare, i-a repartizat

în contul cotei valorice bunuri imobile, printre care 40% din bunul imobil cu nr. de inventar 1100, identificat cadastral prin nr.3828100146.01, situat în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari.

Mai invocă că ulterior, ea adresându-se la OCT Dubăsari cu cerere de înregistrare a dreptului de proprietate asupra bunului imobil nominalizat (40 % din bunul cu nr. cadastral 3828100146.01), i-a fost comunicat că cererea sa de înregistrare va fi respinsă din motivul că bunul dat a fost înregistrat la 07 aprilie 2006 după Republica Moldova, temei de înregistrare servind Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 - XIII din 25 februarie 1998.

Menționează că considerînd că circumstanțele descrise sînt un rezultat al unei erori, ea s-a adresat la Agenția Proprietății Publice și discutînd problema vizată, aceasta i-a comunicat că nu deține careva acte, ce ar confirma temeinicia înregistrării dreptului de proprietate după Republica Moldova și nici nu putea fi solicitată înregistrarea imobilului dat ca proprietate publică, deoarece reieșind din actele deținute de Agenție (dosarul de privatizare a patrimoniului AF „Doroțcaia”, s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari), imobilul dat are statut de patrimoniu privat, iar problemele ce țin de efectuarea rectificărilor în registrul cadastral prin radierea dreptului de proprietate al Republicii Moldova asupra imobilului nominalizat urmează a fi soluționate de organul care a efectuat înregistrările eronate (OCT Dubăsari).

Susține că la 10 septembrie 2013, ea s-a adresat la OCT Dubăsari cu cerere privind efectuarea rectificărilor și înregistrarea dreptului său de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral nr. 3828100146.01, situat în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, cota parte - 40%, pentru care a achitat taxa respectivă, însă la 19 septembrie 2013, OCT Dubăsari, prin decizie, a refuzat înregistrarea dreptului său de proprietate asupra bunului imobil, făcînd trimitere la art. 33 alin. (1) lit. b) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, în același timp omițînd de a se expune asupra cerinței de operare a rectificărilor solicitate.

Afirmă că la 20 septembrie 2013, ea s-a adresat, în condițiile art. 31 alin. (3) și art. 33 alin. (3) din Legea menționată, la ÎS „Cadastru” cu o cerere, prin care a contestat nesoluționarea de către OCT Dubăsari a cererii sale și a solicitat repetat efectuarea rectificărilor și înregistrarea dreptului său de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral 3828100146.01, situat în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, cota parte - 40%, la care nu a primit răspuns.

Solicită obligarea ÎS „Cadastru” de a rectifica înregistrările ca fiind eronate prin radierea dreptului de proprietate al Republicii Moldova asupra bunului imobil cu nr. cadastral 3828100146.01, situat în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari și obligarea ÎS „Cadastru” de a înregistra în Registrul cadastral dreptul său de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral 3828100146.01, situat în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, cota-parte - 40%.

La 15 mai 2014, Natalia Ctitor a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, invocînd în calitate de pîrîți ÎS „Cadastru” și Agenția Proprietății Publice și solicitînd obligarea ÎS „Cadastru” de a rectifica înregistrările din Registrul bunurilor imobile, ca fiind eronate, prin radierea dreptului de proprietate al Republicii Moldova asupra bunului imobil cu nr. cadastral 3828100146.01 (nr.cadastral nou 3828112150.01), situat în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari și obligarea ÎS „Cadastru” de a înregistra în Registrul cadastral dreptul său de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral 3828100146.01 (nr. cadastral nou 3828112150.01), situat în s. Doroțcaia, r-nul

Dubăsari, cota-parte - 40%, ce constituie 158,4 m.p.

Ulterior, pe parcursul examinării pricinii, Natalia Ctitor și-a concretizat pretențiile, solicitând constatarea nulității absolute a înregistrării în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al Republicii Moldova asupra 40% din imobilul cu nr. cadastral 3828100146.01 (nr. cadastral nou 3828112150.01), amplasat în s. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, anularea deciziei OCT Dubăsari din 19 septembrie 2013 ca fiind ilegală și repararea prejudiciului material în sumă de 16056 lei, care este compus din 15743 lei - costul cotei valorice, valorificată prin transmiterea a 40% din imobilul cu nr. cadastral 3828112150.01, 267 lei - taxa de înregistrare în Registrul bunurilor imobile și 46 lei - taxa pentru operarea notării și a prejudiciului moral în sumă de 50000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 aprilie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 04 mai 2015 și 08 septembrie 2015, în termenul prevăzut de lege, Natalia Ctitor a depus cerere de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la admiterea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015 a fost respins apelul declarat de Natalia Ctitor. S-a menținut hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 24 aprilie 2015.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului.

Totodată, a fost indicat că, prima instanță a cercetat multiaspectual, complet și nemijlocit probele din dosar și a aplicat corect normele de drept material, pronunțînd o hotărîre întemeiată și legală.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 27 noiembrie 2015, Ctitor Natalia a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care pretențiile sale să fie admise.

În argumentarea recursului recurentul a invocat netemeinicia deciziei pe motiv că instanța de apel nu a apreciat corect toate circumstanțele cauzei, a interpretat eronat legea și a dat o apreciere arbitrară probelor din dosar.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanțele au examinat superficial litigiul.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziilor recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de Ctitor Natalia, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ctitor Natalia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ctitor Natalia.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea